

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

de sistare a examinării cererii de suspendare a acțiunii Legii nr. 280 din 4 octombrie 2023 pentru modificarea Codului electoral

(sesizarea nr. 226a/2023)

CHIȘINĂU

19 octombrie 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Nicolae ROȘCA *Președinte*,
dnei Domnica MANOLE,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea nr. 226a, înregistrată la 16 octombrie 2023,
Examinând *prima facie* sesizarea menționată,
Analizând Decizia nr. 132 din 18 octombrie 2023,
Deliberând la 19 octombrie 2023, în camera de consiliu,

C O N S T A T Ă :

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională pe 16 octombrie 2023, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, de către dna Marina Tauber, dl Denis Ulanov, dl Vadim Fotescu, dna Reghina Apostolova și dl Petru Jardan, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorii sesizării i-au solicitat Curții să verifice constituționalitatea Legii nr. 280 din 4 octombrie 2023 pentru modificarea Codului electoral.

3. Totodată, pe baza articolelor 25¹ alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale, autorii sesizării i-au solicitat Curții să suspende acțiunea Legii contestate.

4. Prin Decizia nr. 132 din 18 octombrie 2023, Președintele Curții Constituționale a examinat și a respins cererea de suspendare a acțiunii Legii contestate.

5. Decizia nr. 132 din 18 octombrie 2023 are la bază, *inter alia*, prevederile articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, care stabilesc că, în caz de imposibilitate a convocării plenului Curții, decizia privind suspendarea actelor contestate se emite printr-o dispoziție a Președintelui Curții Constituționale, cu confirmarea ulterioară de către plenul Curții Constituționale.

6. Potrivit articolului 7¹ alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională trebuie să examineze cererea de suspendare a actului normativ contestat cel târziu în a doua zi lucrătoare după înregistrarea sesizării.

7. Plenul Curții Constituționale constată că imposibilitatea convocării sale în termenul prevăzut de articolul 7¹ alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale se explică prin lipsa cvorumului.

8. Plenul Curții Constituționale constată că Legea contestată stabilește, *inter alia*, restricții de a candida la alegeri aplicabile persoanelor asociate partidelor politice declarate neconstituționale.

9. Autorii cererii de suspendare au susținut că, la 4 iulie 2023, Comisia Electorală Centrală a stabilit că alegerile locale generale vor avea loc în 5 noiembrie 2023 (a se vedea hotărârea Comisiei nr. 1108 din 4 iulie 2023). Comisia a notat că hotărârea sa va intra în vigoare în 7 august 2023. Autorii au subliniat că din 7 august 2023, data intrării în vigoare a hotărârii Comisiei Electorale Centrale în discuție, a început perioada electorală, care include toate procesele stabilite de Codul electoral, de exemplu, constituirea organelor electorale, desemnarea candidaților, înregistrarea candidaților, campania electorală etc. Legea contestată a fost adoptată după anunțarea datei alegerilor locale generale, cu doar două zile înainte de data limită de depunere a actelor pentru înregistrarea candidaților. Interdicția adoptată de Parlament va împiedica mai multe persoane să candideze la alegeri și va exclude candidații înregistrați. O eventuală declarare a neconstituționalității Legii contestate nu va avea niciun efect, dat fiind faptul că toate procedurile de desemnare și de înregistrare a candidaților au expirat, iar candidații nu vor putea fi restabiliți în exercițiul dreptului de a candida la alegeri, consecințele fiind iremediabile. Autorii au notat că doar suspendarea acțiunii legii contestate poate menține un echilibru și va permite restabilirea în drepturi după soluționarea cauzei în fond.

10. Prin Decizia nr. 132 din 18 octombrie 2023, Președintele Curții a menționat că Curtea Constituțională poate suspenda, sesizată fiind, acțiunea actelor prevăzute la articolele 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, dacă aceste acte afectează sau se referă la domeniile stabilite la articolul 25¹ alin. (2) din Legea citată și la articolul 7¹ alin. (2) din Codul menționat.

11. Analizând argumentele prezentate în cererea de suspendare, Președintele Curții a observat că, potrivit articolului 63 alin. (1) din Codul electoral, procedura de desemnare a candidaților în cazul alegerilor locale se termină cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor. Cererea de suspendare a acțiunii Legii contestate a fost depusă după expirarea termenului limită pentru înregistrarea candidaților la alegerile locale generale. De asemenea, termenul limită pentru aplicarea acestei măsuri de către organele electorale a expirat. Având în vedere aceste raționamente, Președintele Curții a reținut că, în acest caz, caracterul iminent al riscului nu este îndeplinit. Eventuala suspendare a acțiunii Legii contestate nu le-ar permite persoanelor afectate să fie restabilite în exercițiul dreptului de a candida la alegeri.

12. La confirmarea Deciziei nr. 132 din 18 octombrie 2023 s-a constatat o paritate de voturi. Astfel, examinarea cererii de suspendare a

DECIZIE DE SISTARE A EXAMINĂRII CERERII DE SUSPENDARE A ACȚIUNII LEGII
NR. 280 DIN 4 OCTOMBRIE 2023 PENTRU MODIFICAREA CODULUI ELECTORAL

Legii nr. 280 din 4 octombrie 2023 se sistează pe baza articolelor 60 lit. f) și 66 alin. (5) din Codul jurisdicției constituționale.

Din aceste considerente, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a), 140 alin. (2) din Constituție, 4, 25¹, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 7¹, 60 lit. f), 61, 64 și 66 alin. (5) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se sistează* examinarea cererii de suspendare a acțiunii Legii nr. 280 din 4 octombrie 2023 pentru modificarea Codului electoral.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

Președinte

Nicolae ROȘCA

Chișinău 19 octombrie 2023
DCC nr. 134
Dosarul nr. 226a/2023